

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

TE-palvelut 2024

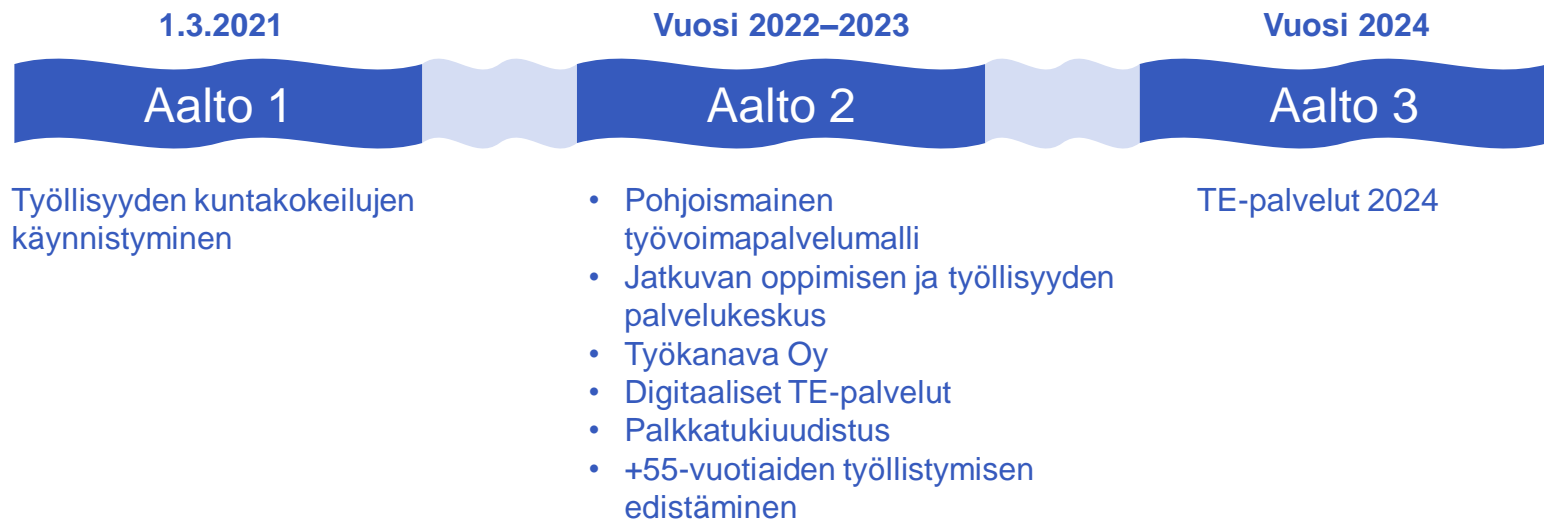
Webinaari 11.2.2022

TE-palvelut siirtyvät kuntien vastuulle vuoden 2024 aikana

- Pääministeri Sanna Marinin hallituksen tavoitteena on, että vuosikymmenen puolivälissä työllisyysaste on 75 prosenttia.
- Jotta tavoitteeseen päästään, hallitus on käynnistänyt useita työllisyyttä edistäviä uudistuksia.
- Marinin hallitusohjelman ja sen toimeenpanosuunnitelman mukaisesti kuntien roolia työllisyyspalveluiden järjestäjänä vahvistetaan.
- Ensimmäisenä toimenpiteenä käynnistettiin työllisyyden kuntakokeilut maaliskuussa 2021, joissa kokeilukunnat vastaavat osin TE-palvelujen tarjoamisesta.
- Hallitus linjasi kevään 2021 puoliväliriihessä, että TE-palvelut siirretään kunnille vuoden 2024 aikana. Kuntakokeilulle säädetään jatko siihen asti, kunnes palvelut siirtyvät pysyvästi kunnille.

Kolme aaltoa pysyvään palvelurakenteeseen

TE-palvelut 2024 –uudistuksen tavoitteista

- Tavoitteena on palvelurakenne,
 - joka edistää parhaalla mahdollisella tavalla työntekijöiden nopeaa työllistymistä ja
 - lisää työ- ja elinkeinopalvelujen tuottavuutta, saatavuutta, vaikuttavuutta ja monipuolisuutta.
- Työllisyyspalvelut, kunnan koulutuspalvelut, elinkeino- ja kotoutumispalvelut ovat saman järjestäjän vastuulla, lisäksi tiivis yhteistyö hyvinvointialueiden kanssa
- Tavoiteltu työllisyysvaikutus: **7 000–10 000**

Vaikuttavat TE-palvelut lisäävät kuntien elinvoimaa ja kilpailukykyä

- Kunnat voivat kehittää palveluja omien kuntalaistensa ja alueelle sijoittuvien työnantajien tarpeista käsin, mikä vahvistaa alueiden elinvoimaa ja kilpailukykyä.
- Uudistuksessa keskeistä on siirron yhteydessä luotava rahoitusmalli, joka kannustaa kuntia tarjoamaan oikein kohdennettuja TE-palveluja.

→ Työttömyysjaksoja lyhentävä kunta hyötyy tästä taloudellisesti.

Uudistuksen keskeiset kokonaisuudet

1. Kannustavan rahoituksen elementit

- Kunnan työttömyysturvan rahoitusvastuun aikaistaminen
- Työttömien aktivointi ei vaikuttaisi työttömyysturvan rahoitusvastuuseen
- Kunta ja valtio jakaisivat työvoimapalveluiden rahoitukseen liittyvää kustannusvastuuta

2. Kuntien järjestämismvastuun määrittely

- Palveluiden yhdenvertainen saatavuus ja kuntien mahdollisuus suoriutua tehtävistään
- Miten varmistetaan riittävän suuret kokonaisuudet – kuntien vapaaehtoinen / lakisääteinen yhteistyö
- Valtiolla ei jää vastuu yksittäisten kuntien palveluista

3. Rakenteet ja tietojärjestelmät

- Valtion tiedolla johtamisen ja ohjauksen rooli
- Valtiolla keskitettävät palvelut

4. Henkilöstö ja muutosjohtaminen

- Valtion henkilöstön siirtyminen kuntien palvelukseen

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Kuntien järjestämisvastuu

Miten taataan palveluiden yhdenvertainen saatavuus ja kuntien mahdollisuus suoriutua tehtävistään?

 TE-palvelut 2024

Järjestämisvastuu

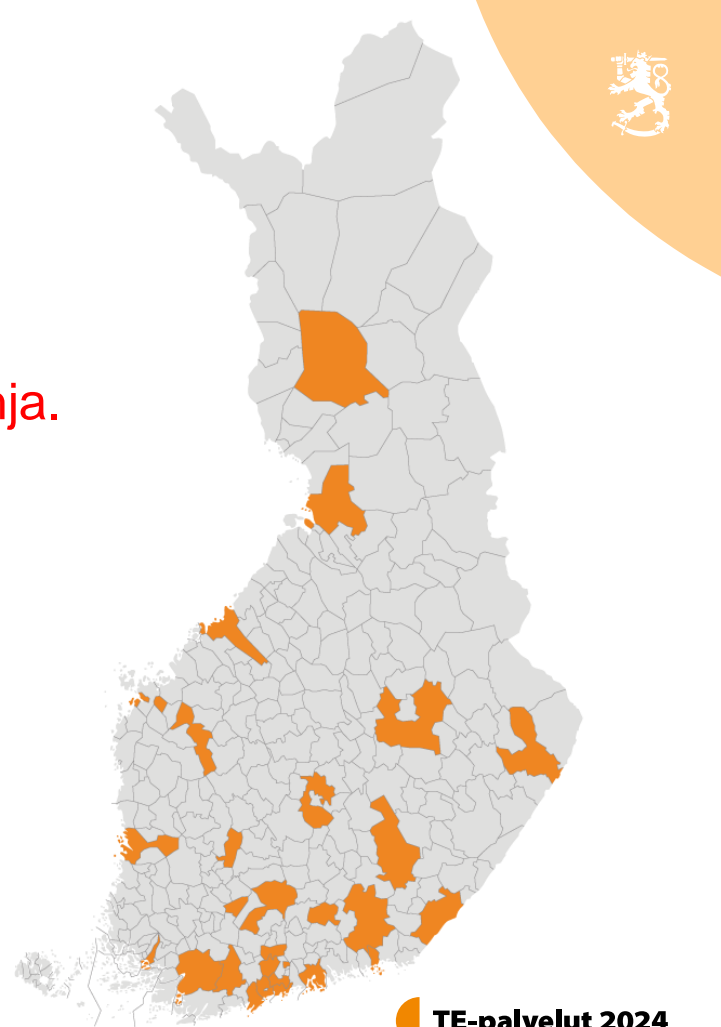
Kunnat muodostavat työllisyydenhoitoon yhteistoiminta-alueet kuntalain mukaisesti.

Vähimmäiskoko on 20 000 **henkilön työvoimapohja**.
Lisäksi otettava huomioon:

- maantieteellinen yhteys
- työssäkäynnin toimivuus

Perälautasäntely = Viimesijassa valtioneuvosto päättää

Periaatteessa 27 suurinta kuntaa voivat järjestää itse

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Kannustava rahoitusmalli

Miten kuntia kannustetaan kehittämään toimintansa tehokkuutta ja vaikuttavuutta työllisyyden hoidossa?

 TE-palvelut 2024

Työttömyysetuuksien rahoituksen uudistaminen

- Kunnan rahoitusvastuuta työttömyysetuuksista laajennetaan ja varhennetaan.
 - Kunnat osallistuvat työttömyysetuuden perusosan suuruisen osan rahoitukseen nykyistä varhaisemmassa vaiheessa. Rahoitusvastuu laajenee koskemaan myös ansio- ja peruspäivärahaa.
 - Työttömien palveluihin aktivointi ei siirrä etuuden rahoitusvastuuta valtiolle.
- Työllisyyskehityksellä on nykyistä suurempi vaikutus kuntien rahoitusasemaan.
 - Positiivinen työllisyyskehitys tuottaa kunnalle nykyistä suuremman hyödyn. Vastaavasti kunta kantaa suuremman vastuun heikosta työllisyyskehityksestä.

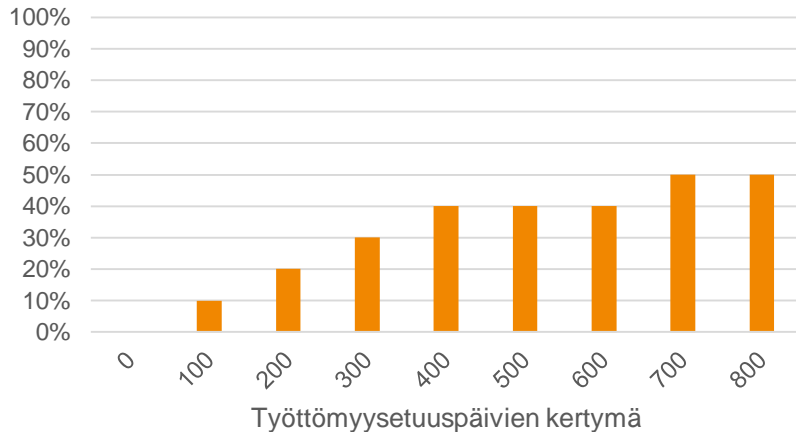
Miksi etuuksien rahoitusvastuita uudistetaan?

- Työllisyyden edistämisen keinovalikoima (**valta**) ja työttömyyden kustannus (**vastuu**) ovat samoissa käsissä.
- Kuntien uusien tehtävien rahoitus on pääosiltaan yleiskatteista. Rahoituksen korvamerkinnän irrottaminen korostaa työllisyyden hoidosta vastaavan toimijan kannusteita.
 - Työttömyyden kestoon perustuva rahoitusvastuun porrastus ohjaa pitkäaikaistyöttömyyden ehkäisemiseen ja palkitsee erityisesti vaikeammassa asemassa olevien työnhakijoiden työllistymisestä.
- Kustannusten siirtelyn mahdollistavat rakenteet voivat ohjata työllisyyden hoidon näkökulmasta tehottomaan osa-optimointiin
 - Pyritään minimoimaan mahdollisuudet epätarkoituksenmukaiseen kustannusten siirtelyyn hallinnontasojen välillä.

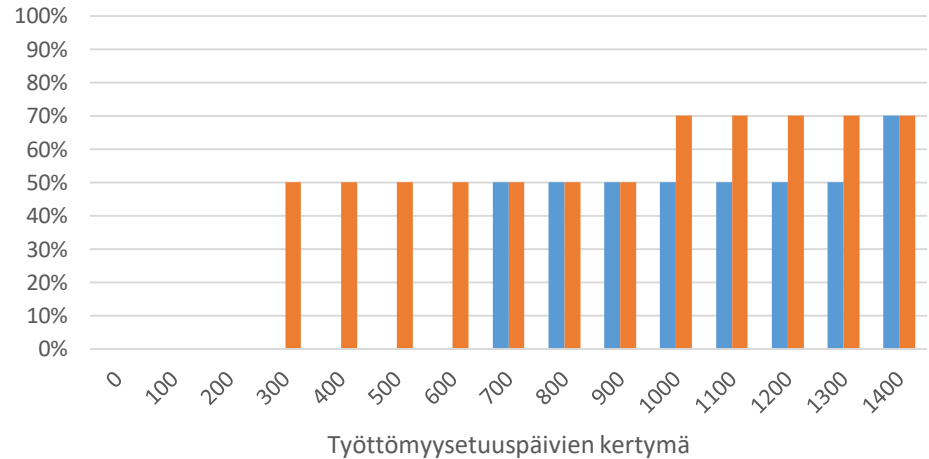
Kunnan rahoitusvastuu työttömyysetuuden perusosan suuruisesta osasta

Jatkovalmistelussa oleva malli

Nykytila

■ Työttömyys alkaa ansio- tai peruspäivärahalta ■ Työttömyys alkaa työmarkkinatueltä

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Palvelut

Mitkä palvelut kuntalaisten tulee saada kunnasta ja mitkä palvelut keskitetään valtakunnallisesti?

 TE-palvelut 2024

Kuntien järjestämisvastuulle siirtyvät palvelut ja tehtävät 1/2

- **Kunnille siirretään pääosa nykyisin TE-toimiston vastuulla olevista henkilöasiakas-, työnantaja- ja yrityspalveluista.**
 - Kunnille muodostuu laaja palveluvastuu kaikista oman alueensa asiakkaista ja heille tarjottavista palveluista.
 - Kunnille siirrettävät palvelut muodostavat vaikuttavan kokonaisuuden. Kunnalla tulee olla mahdollisuus hyödyntää omia vahvuuksiaan palvelujen järjestämisessä.
 - Kunnat voivat edistää yrittäjyyttä, uusien työpaikkojen luomista, työn kysyntää ja tarjontaa sekä ennaltaehkäistä työttömyyttä nykyistä laajemmin.

Kuntien järjestämisvastuulle siirtyvät palvelut ja tehtävät 2/2

- **ELY-keskusten vastuulla olevat hankintatehtävät seuraavat lähtökohtaisesti palveluratkaisua.**
 - Kunnille siirretään niiden järjestämisvastuulle tulevia palveluja koskevat palveluhankinnat
 - Hankintatehtävillä kunta voi joustavasti vastata erilaisiin asiakastarpeisiin ja vaihteleviin asiakasmääriin edistäen osaavan työvoiman saatavuutta sekä alueellista ja ammatillista liikkuvuutta.
- **TE-palveluihin liittyvät maksatustehtävät siirtyvät kuntien vastuulle.**
- **Lisäksi TE-asiakaspalvelukeskuksen neuvonta- ja asiakaspalvelutehtävät siirtyisivät kuntiin niiltä osin, kun palvelut siirtyvät kuntien tehtäväksi.**

Valtion tehtäviä koskevat linjaukset 1/2

Ministerityöryhmä teki joulukuussa 2021 täsmennyksiä valtion ja kuntien rooleihin palveluiden osalta:

- uudistuksessa **työttömyysturvatehtävien vaativat asiantuntijalausunnot ja palkkaturva-tehtävät** olisivat valtion tehtäviä.
- **KEHA-keskuksen roolia** vahvistettaisiin valtakunnallisen työllisyydenhoidon palvelujärjestelmän ohjauksen toimeenpanossa.

Valtion tehtäviä koskevat linjaukset 2/2

- Tammikuussa 2022 ministerityöryhmä linjasi, että **työntekijän oleskelulupatehtävät** siirretään Maahanmuuttovirastoon osana TE-palvelut 2024 –uudistusta:
 - Ministerityöryhmä linjasi, että TE-toimistojen osapäätökseen sisältyvä harkinta ja työlupiin liittyvät tehtävät siirretään Maahanmuuttovirastoon kokonaisuudessaan.
 - Kaksivaiheisesta prosessista luopuminen tukee hallituksen tavoitetta nopeuttaa työlupien käsittelyä niin, että keskimääräinen käsittelyaika on enintään yksi kuukausi.
 - Työtehtävien mukana Maahanmuuttovirastoon siirtyisivät myös resurssit ja osaaminen TE-toimistoista.

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Ohjaus, valtion tehtävät ja tiedolla johtaminen

Millaisilla tiedolla johtamisen ja rahoituksen keinoilla
valtio jatkossa ohjaa kuntia?

 TE-palvelut 2024

Valtion rooli TE-palvelut 2024 -mallissa

- **Valtio vastaa työllisyydenhoidon järjestelmästä ja sen toimivuudesta valtakunnan tasolla**
 - Valtiolla on viime kädessä vastuu työvoimasta. Valtio vastaa työllisyydenhoidon palvelujärjestelmän valtakunnan tason toimivuudesta
 - Valtio vastaa valtakunnan tason tietojärjestelmästä ja kuntien työllisyydenhoidon tehokkuuden arvioinnista
 - Valtiolla on kokonaisvastuun lisäksi **ylialueellinen ja valtakunnallinen koordinoiva rooli** palvelukokonaisuuksissa, joilla edistetään kansallisesti merkittäviä työllisyystoimenpiteitä yhdessä kuntien kanssa (**positiiviset ja negatiiviset rakennemuutokset sekä kv. rekrytointi**)

Työllisyydenhoidon toteutumisen tuki ja ohjaus

- Valtioneuvosto linjaa hallituskausittain työllisyydenhoidon tavoitteista, jotka ovat ohjauksen ja vuoropuhelun perustana.
- Työ- ja elinkeinoministeriö käy vuosittain keskustelut työllisyydenhoitoalueiden kanssa ja edistää tehokkaimpien palvelujen käyttöönottoa.
- Työ- ja elinkeinoministeriön yhteyteen perustettava neuvottelukunta seuraisi ja arvioisi työllisyydenhoidon toteutumista ja tukisi työllisyydenhoidon valtakunnallista ohjausta. Neuvottelukunnassa olisivat edustettuina ministeriöt ja kunnat.

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Henkilöstö ja muutosjohtaminen

Miten henkilöstöä tuetaan uudistuksessa ja millaista
muutosjohtamista se edellyttää?

 TE-palvelut 2024

Palvelujen siirto valmistellaan hallitusti ja hyvää henkilöstöpolitiikkaa noudattaen

- Kun TE-palvelut siirtyvät kuntiin, myös siirtyviä tehtäviä tekevä TE-toimistojen, ELY-keskusten E-vastualueen ja KEHA-keskuksen henkilöstö siirtyy valtiolta kuntien palvelukseen
- Henkilöstön siirtymisessä kuntiin noudatetaan virkamieslain mukaisesti liikkeenluovutusta koskevia periaatteita. Voimaantulolaissa säädetään vielä erikseen, että kaikki siirrot kuntiin katsotaan liikkeenluovutuksiksi. Henkilöstö siirtyy liikkeenluovutuksen yhteydessä uuden työnantajan palvelukseen ns. vanhoina työntekijöinä ja säilyttää siirtymähetkellä voimassa olevat palvelussuhteeseensa liittyvät oikeudet ja velvollisuudet.

Tukena muutosohjelma

- Kun hallituksen esitysluonnokseen liittyvä prosessi lähestyy loppuaan, tullaan osana TE-palvelut 2024 –uudistusta valmistelevaan muutosohjelmaan.
- Muutosohjelma tukee virastoja, kuntia ja henkilöstöä muutokseen valmistautumisessa sekä varsinaisessa uudistuksen toimeenpanossa.
- Muutosohjelman tavoitteena on myös tuottaa yhteistä tietoa ja auttaa toimijoita riskien hallinnassa.
- Muutosohjelman laatiminen ja toteuttaminen tiiviissä valtion ja kuntien välisessä yhteistyössä on keskeistä.

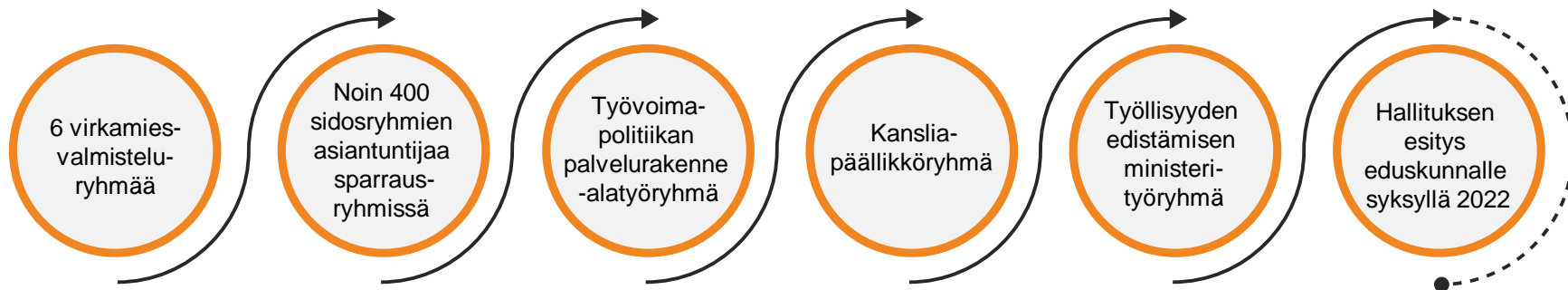
VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Valmistelun eteneminen

 TE-palvelut 2024

Uudistusta valmistellaan laajassa yhteistyössä

- TE-palvelujen siirtoa ja hallituksen esitystä valmistellaan yhteistyössä ministeriöiden, TE-palvelujen, ELY-keskusten, KEHA-keskuksen, kuntien ja muiden sidosryhmien kanssa.

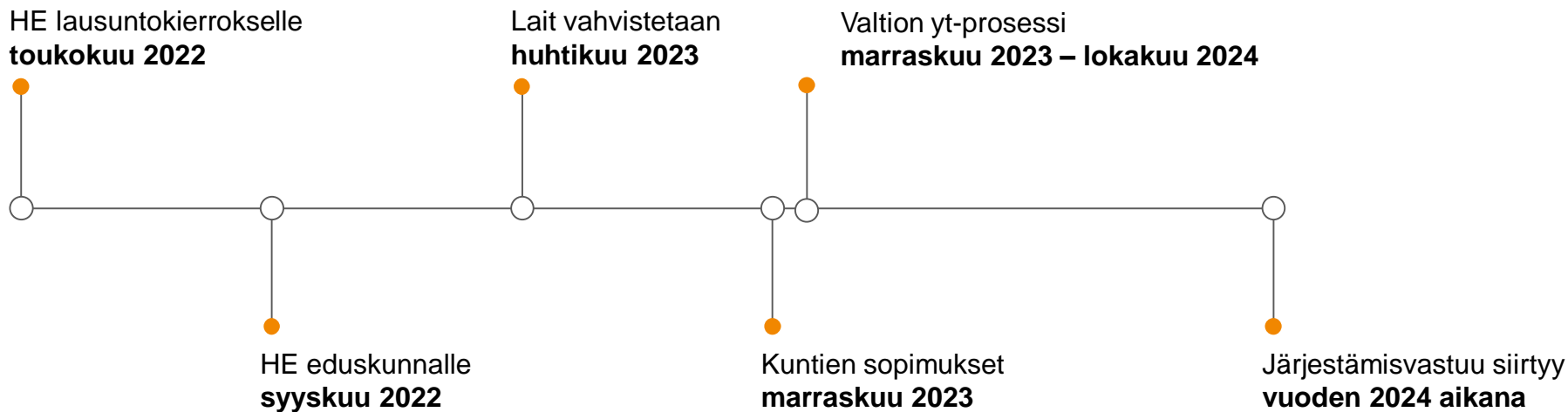

HE-valmistelun käsittelyaikataulu

Tammi-huhtikuu 2022

- HE-luonnoksen käsittely alatyöryhmässä tammi-helmikuussa
- Käsittely työllisyyden edistämisen ministerityöryhmässä
 - Työllisyyden edistämisen ministerityöryhmä 16.2.: Yleisesittely
 - Työllisyyden edistämisen ministerityöryhmä 1.3.: Lausuntokierrosversion hyväksyntä
- HE-luonnos käännökseen →
- HE-luonnos lausuntokierrokselle toukokuussa

TE-palvelut 2024 -uudistuksen aikataulu

Kiitos mielenkiinnosta!

Lue lisää

tem.fi/te-palvelut-2024-uudistus

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

TE-palvelut 2024